

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 16ης Δεκεμβρίου 1993 *

Στην υπόθεση T-20/89 RV,

Heinz-Jörg Moritz, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Bridel (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενος από τον Matthias Mahlberg, δικηγόρο Βόνης, με τόπο επιδόσεων την κατοικία του ενάγοντος, 25 A, rue de Schönfels,

ενάγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Götz zur Hausen, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από την Barbara Rapp-Jung, δικηγόρο Frankfurt am Main, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Anneschino, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων από την απόρριψη της υποψηφιότητάς του για θέση Διευθυντή (βαθμού A 2) και τον διορισμό άλλου υποψηφίου,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Καλογερόπουλο, Πρόεδρο, R. Schintgen και K. Lenaerts, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 28ης Σεπτεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η παρούσα απόφαση εκδίδεται από το Πρωτοδικείο κατόπιν αναπομπής της υποθέσεως από το Δικαστήριο (απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1992, C-68/91 P, Moritz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-6849, στο εξής: αναιρετική απόφαση) κατόπιν αναιρέσεως που άσκησε ο ενάγων κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1990, στην υπόθεση T-20/89, Moritz κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-769, στο εξής: ακυρωθείσα απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς και η πριν από την άσκηση της αγωγής διαδικασία

- 2 Το ιστορικό της διαφοράς και η εξέλιξη των προηγούμενων φάσεων της διαδικασίας εκτίθενται αναλυτικά στις προαναφερθείσες αποφάσεις, στις οποίες και παραπέμπει το Πρωτοδικείο. Τα στοιχεία του φακέλου δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον είναι αναγκαίο για τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου στην παρούσα απόφαση.
- 3 Ο ενάγων, ο οποίος εισήλθε στην υπηρεσία της Επιτροπής την 1η Ιουλίου 1967, ήταν κατά τον χρόνο της συνταξιοδοτήσεώς του, κατά τα τέλη του Ιανουαρίου 1990, υπάλληλος βαθμού A 3, κλιμάκιο 8, και είχε τη θέση του προϊσταμένου τμήματος της Γενικής Διευθύνσεως Δάνεια και επενδύσεις της Επιτροπής (στο εξής: ΓΔ XVIII).
- 4 Κατά τον Ιανουάριο 1986, η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση κενής θέσεως COM/24/86, προκειμένου να καλύψει μια κενή θέση του βαθμού A 2, διευθυντή της Διευθύνσεως «Επενδύσεις και Δάνεια», υπαγομένης στην προαναφερθείσα Γενική Διεύθυνση.
- 5 Ο ενάγων, καθώς και ένας άλλος υπάλληλος της Επιτροπής, υπέβαλαν υποψηφιότητα για τη θέση αυτή, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ).

- 6 Η αρμόδια για τους διορισμούς στους βαθμούς Α 2 και Α 3 συμβουλευτική επιτροπή της Επιτροπής (στο εξής: συμβουλευτική επιτροπή), η οποία επελήφθη των φακέλων με τις υποψηφιότητες, προέβη, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ΚΥΚ, στην εξέταση των υποψηφιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτής της εξέτασεως, η συμβουλευτική επιτροπή ακροάστηκε τον Γενικό Διευθυντή της ΓΔ XVIII, ο οποίος διευκρίνισε τα απαιτούμενα για την κενή θέση προσόντα, όπως προβλέπονταν από την ανακοίνωση κενής θέσεως, καθώς και το περιεχόμενό τους. Επιπλέον, ο Γενικός Διευθυντής ενημέρωσε τη συμβουλευτική επιτροπή για την εκτίμηση που είχε για τους υποψηφίους, ενόψει των ιδιαιτεροτήτων της πληρωτέας θέσεως, και ανέφερε στην Επιτροπή τα στοιχεία επί των οποίων στήριξε την εξέτασή του των ουσιαστικών προσόντων καθενός από αυτούς. Με τη γνωμοδότησή της 17/86, που εκδόθηκε στις 22 Απριλίου 1986, η συμβουλευτική επιτροπή πληροφόρησε την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) ότι, μετά το πέρας των εργασιών της, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διαγωνιζόμενοι υποψήφιοι «δεν είχαν όλα τα απαιτούμενα προσόντα» για την προς πλήρωση θέση.
- 7 Κατά τη συνεδρίασή της της 30ής Απριλίου 1986, η Επιτροπή εξέτασε τις υπάρχουσες δύο υποψηφιότητες και αποφάσισε να μην πληρώσει, στη φάση αυτή, τη θέση δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ΚΥΚ, αλλά να προσφύγει στη διαδικασία διορισμού που προβλέπει το άρθρο 29, παράγραφος 2, και να ζητήσει εκ νέου τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής επί των υποψηφιοτήτων που θα υποβληθούν.
- 8 Στις 27 Ιουνίου 1986 η συμβουλευτική επιτροπή, αφού ακροάστηκε εκ νέου τον Γενικό Διευθυντή της ΓΔ XVIII, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μια εξωτερική υποψηφιότητα, που υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, άξιζε να ληφθεί υπόψη και απηύθυνε στην ΑΔΑ τη γνώμη 32/86 υπό την έννοια αυτή.
- 9 Στις 2 Ιουλίου 1986, η Επιτροπή, στην οποία περιήλθε η προαναφερθείσα γνώμη 32/86 της συμβουλευτικής επιτροπής, αποφάσισε να διορίσει τον εξωτερικό υποψήφιο Engel.
- 10 Στις 14 Ιουλίου 1986, ο ενάγων πληροφορήθηκε την από 2 Ιουλίου 1986 απόφαση της Επιτροπής και στις 13 Οκτωβρίου 1986 άσκησε ένσταση, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 1986, κατά της απορρίψεως της υποψηφιότητάς του και, επομένως, κατά του διορισμού του Engel στην επίδικη θέση. Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε με απόφαση της Επιτροπής της 5ης Μαΐου 1987.

- 11 Στις 12 Αυγούστου 1987, ο ενάγων άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή-αγωγή ζητώντας, αφενός μεν, την ακύρωση της από 2 Ιουλίου 1986 αποφάσεως της Επιτροπής και της από 5 Μαΐου 1987 αποφάσεως περί απορρίψεως της ενστάσεώς του, αφετέρου δε, την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που έκρινε ότι υπέστη από την απόρριψη της υποψηφιότητάς του και τον διορισμό άλλου υποψηφίου.
- 12 Στις 18 Μαρτίου 1988, ο ενάγων άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου δεύτερη προσφυγή-αγωγή, η οποία έβαλλε κατά της απορρίψεως της ενστάσεως που είχε υποβάλει στις 13 Αυγούστου 1987, με την οποία ζητούσε την ακύρωση της εκθέσεως βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985, που συντάχθηκε καθυστερημένα, καθώς και την αποκατάσταση της ζημίας που έκρινε ότι υπέστη λόγω της καθυστερήσεως της εν λόγω εκθέσεως βαθμολογίας.
- 13 Με διατάξεις της 15ης Νοεμβρίου 1989, το Δικαστήριο παρέπεμψε τις δύο υποθέσεις ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι δύο υποθέσεις πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου με τους αριθμούς T-20/89 και T-29/89 αντιστοίχως.
- 14 Στην υπόθεση T-20/89, ο ενάγων ζήτησε από το Πρωτοδικείο:
- να διατάξει την άμεση κατάθεση ορισμένων εγγράφων·
  - να κηρύξει την προσφυγή-αγωγή παραδεκτή·
  - να την κρίνει βάσιμη·
  - να ακυρώσει την απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως·

- να ακυρώσει ως πλημμελή τον διορισμό του Engel·
- να καταδικάσει την καθής-εναγομένη στα δικαστικά έξοδα·
- να υποχρεώσει την καθής-εναγομένη στην αποκατάσταση της υλικής ζημίας και στην ικανοποίηση της ηθικής του βλάβης.

15 Η Επιτροπή ζήτησε από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή·
- να καταδικάσει τον προσφεύγοντα-ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

16 Στην ίδια υπόθεση T-20/89, ο ενάγων επικαλέστηκε, για να στηρίξει τα αιτήματά του, πολλούς λόγους και επιχειρήματα που στηρίζονταν κυρίως στο ότι, κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας διορισμού και εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως της 2ας Ιουλίου 1986, ορισμένες από τις εκθέσεις βαθμολογίας του έλλειπαν από τον ατομικό του φάκελο, ειδικότερα οι εκθέσεις βαθμολογίας που κάλυπταν τις περιόδους 1973-1975, 1975-1977 και 1983-1985· στην παράλειψη, εκ μέρους της συμβουλευτικής επιτροπής και της ΑΔΑ, να ακροασθούν αυτόν τον ίδιο στο πλαίσιο της εξετάσεως της υποψηφιότητάς του ενώ, ελλείψει της εκθέσεως βαθμολογίας για την περίοδο 1983-1985, η συμβουλευτική επιτροπή ακροάστηκε τον Γενικό Διευθυντή του· στην κατάχρηση εξουσίας· στην πεπλανημένη εκτίμηση των προσόντων των υποψηφίων για την επίδικη θέση· στην παράβαση του άρθρου 29, καθώς και των άρθρων 27 και 28 του ΚΥΚ· στην εκ μέρους της ΑΔΑ παράβαση του καθήκοντος αρωγής και έντιμης συμπεριφοράς έναντι των υπαλλήλων και τέλος, στην παραβίαση της αρχής της καλής πίστεως και της αρχής της νομιμότητας της διοικήσεως.

17 Στην υπόθεση T-20/89, το Πρωτοδικείο απέρριψε με την ακυρωθείσα απόφαση το αίτημα του προσφεύγοντος-ενάγοντος περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 2ας Ιουλίου 1986, για τον λόγο ότι ο προσφεύγων-ενάγων δεν είχε έννομο

συμφέρον να ακυρωθεί ο διορισμός του διορισθέντος υποψηφίου αφού, εφόσον συνταξιοδοτήθηκε μετά την άσκηση της προσφυγής-αγωγής του, δεν μπορούσε πια να ζητήσει λυσιτελώς τον διορισμό του στην επίδικη θέση. Το Πρωτοδικείο απέρριψε επίσης το αίτημα του προσφεύγοντος-ενάγοντος να υποχρεωθεί η Επιτροπή να αποκαταστήσει την υλική ζημία και να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη που του προξένησαν η απόρριψη της υποψηφιότητάς του και ο διορισμός άλλου υποψηφίου. Η απόρριψη του αιτήματος αποζημιώσεως του προσφεύγοντος-ενάγοντος αιτιολογήθηκε, καθόσον ο προσφεύγων-ενάγων επικαλέστηκε υλική ζημία, με την έλλειψη υπηρεσιακού πταίσματος κατά τη διεξαγωγή της επίδικης διαδικασίας. Καθόσον αφορά την ηθική βλάβη, το Πρωτοδικείο έκρινε κατ' ουσίαν ότι η βλάβη που προέκυψε από την καθυστερημένη σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985 οφείλετο εν μέρει στην παράλειψη του ίδιου του προσφεύγοντος-ενάγοντος να συνεργασθεί για την έγκαιρη σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας του. Τέλος, το Πρωτοδικείο καταδίκασε κάθε διάδικο να φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

- 18 Στην υπόθεση T-29/89, το Πρωτοδικείο απέρριψε, με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1990 (Συλλογή 1990, σ. II-787), την προσφυγή-αγωγή του προσφεύγοντος-ενάγοντος, για τον λόγο ότι το ακυρωτικό του αίτημα ήταν εκπρόθεσμο και ότι το αίτημά του περί αποζημιώσεως έπρεπε σε κάθε περίπτωση να απορριφθεί για τον λόγο ότι ο προσφεύγων-ενάγων συνέβαλε στην καθυστέρηση της συντάξεως της εκθέσεως βαθμολογίας του και, επομένως, στην καθυστέρηση που αποτέλεσε την αιτία της προβαλλομένης ηθικής βλάβης. Ο προσφεύγων-ενάγων δεν άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής του Πρωτοδικείου.
- 19 Αντιθέτως, στις 15 Φεβρουαρίου 1991, ο ενάγων άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά την αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο στην υπόθεση T-20/89.
- 20 Το Δικαστήριο ακύρωσε με την αναιρετική του απόφαση την απόφαση του Πρωτοδικείου και ανέπεμψε την υπόθεση ενώπιόν του, επιφυλαχθέν ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Η διαδικασία μετά την αναίρεση

- 21 Δυνάμει του άρθρου 117 του Κανονισμού Διαδικασίας, από την ημέρα δημοσίευσής της αναιρετικής αποφάσεως, στο Πρωτοδικείο εκκρεμεί νέας δίκη που αφορά την παρούσα υπόθεση.

- 22 Σύμφωνα με το άρθρο 119 του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ενάγων και η εναγομένη κατέθεσαν τα υπομνήματα παρατηρήσεών τους αντιστοίχως στις 23 Φεβρουαρίου και στις 26 Μαρτίου 1993.
- 23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει σε νέα προφορική διαδικασία, χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Κάλυψε πάντως τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις και την Επιτροπή να καταθέσει ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν σ' αυτά τα αιτήματα εντός των ταχθεισών προθεσμιών.
- 24 Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 28 Σεπτεμβρίου 1993. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευαν και απήντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Πρωτοδικείο.
- 25 Με το υπόμνημα παρατηρήσεών του ο ενάγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να καταδικάσει την Επιτροπή, σύμφωνα με τα αιτήματα που είχε καταθέσει πρωτοδίκως, πλην του αιτήματος ακυρώσεως τους διορισμού του Engel λόγω πλημμέλειας.
- 26 Με υπόμνημα παρατηρήσεών της η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την αγωγή·
  - να καταδικάσει κάθε διάδικο να φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Επί των αιτημάτων και ισχυρισμών που υπέβαλαν οι διάδικοι πρωτοδίκως και στη δίκη μετά την αναπομπή

- 27 Κατόπιν της αναιρετικής αποφάσεως του Δικαστηρίου, το Πρωτοδικείο επιλαμβάνεται όλων των αιτημάτων και ισχυρισμών των διαδίκων που υποβλήθηκαν πρωτοδίκως καθώς και στην παρούσα δίκη μετά την αναπομπή.
- 28 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει εντούτοις ότι, στο πλαίσιο της παρούσας κατόπιν αναπομπής δίκης, ο ενάγων παραιτήθηκε από το ακυρωτικό του αίτημα και ότι διατηρεί μόνον το αίτημά του περί αποζημιώσεως της υλικής ζημίας και ικανοποιήσεως της ηθικής βλάβης που κρίνει ότι υπέστη λόγω της απορρίψεως της υποψηφιότητάς του και του μη κανονικού διορισμού άλλου υποψηφίου. Από αυτό προκύπτει ότι οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματά του, τα οποία στο πλαίσιο της πρώτης δίκης απέβλεπαν στην απόδειξη της παρανομίας του διορισμού που έγινε στην επίδικη θέση, πρέπει να νοούνται στο πλαίσιο της παρούσας δίκης ως αποβλέποντα στη διαπίστωση του υπηρεσιακού πταίσματος, στο οποίο υπέπεσε η Επιτροπή και το οποίο αποτελεί την αιτία της ζημίας της οποίας ζητεί την αποκατάσταση.

Επί του υπηρεσιακού πταίσματος

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 29 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι, κατά τη διεξαγωγή της επίδικης διαδικασίας διορισμού, η Επιτροπή διέπραξε διάφορες παρανομίες και πλημμέλειες, οι οποίες συνιστούν υπηρεσιακά πταίσματα, τα οποία οδήγησαν στην απόρριψη της υποψηφιότητάς του και στον πλημμελή διορισμό άλλου υποψηφίου, οι ικανότητες και η πείρα του οποίου ήσαν κατώτερες, από πολλών απόψεων, από τις δικές του.
- 30 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται έτσι, ιδίως, ότι, κατά την επίδικη διαδικασία διορισμού, ο ατομικός του φάκελος ήταν ατελής, διότι δεν περιείχε τις εκθέσεις βαθμολογίας του για τις περιόδους 1973-1975 και 1975-1977 ούτε, προπαντός, την έκθεση που κάλυπτε την περίοδο 1983-1985, ενώ η έκθεση αυτή ήταν η πιο σημαντική στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής που διεξήχθη το 1986.

- 31 Ο ενάγων διευκρινίζει σχετικά ότι η έκθεση βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985, που έπρεπε να του είχε κοινοποιηθεί το αργότερο στις 30 Νοεμβρίου 1985, σύμφωνα με τις γενικές εκτελεστικές διατάξεις του άρθρου 43 του ΚΥΚ, που εκδόθηκαν από την Επιτροπή στις 27 Ιουλίου 1979, του κοινοποιήθηκε μόλις στις 31 Ιουλίου 1986 και, κατά συνέπεια, δεν περιλαμβανόταν στον ατομικό του φάκελο κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας διορισμού και την έκδοση, στις 2 Ιουλίου 1986, της επίδικης αποφάσεως.
- 32 Κατά τον ενάγοντα, το γεγονός ότι η συμβουλευτική επιτροπή ακροάστηκε τον Γενικό του Διευθυντή επί του θέματος της υποψηφιότητάς του δεν μπορούσε να επανορθώσει θεμιτώς την παράλειψη αυτή. Υποστηρίζει ότι, έστω και αν ο τελευταίος εξέφρασε ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής τη γνώμη του για τα προσόντα του, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις απαιτήσεις της ανακοινώσεως κενής θέσεως, καθώς και, όπως βεβαιώνει η Επιτροπή, την πρόθεσή του να ανανεώσει για την περίοδο 1983-1985 την προηγούμενη έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος που αφορούσε την περίοδο 1981-1983, η συμβουλευτική επιτροπή έπρεπε, σε κάθε περίπτωση, να ακροασθεί επίσης τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο. Ο ενάγων τονίζει σχετικά ότι ο Γενικός Διευθυντής, τον οποίο ακροάστηκε η συμβουλευτική επιτροπή, δεν είχε άμεση εξουσία βαθμολογήσεως και ότι, επιπλέον, κατά τη συζήτηση αυτή εξέφρασε ενδεχομένως δυσμενείς απόψεις για την υποψηφιότητά του. Προς στήριξη των εν λόγω ισχυρισμών και επιχειρημάτων, ο ενάγων ανέφερε κατά τη συνεδρίαση ότι, όπως προέκυπτε από τα πρακτικά των συνεδριάσεων κατά τις οποίες η συμβουλευτική επιτροπή ακροάστηκε τον Γενικό Διευθυντή, ο τελευταίος παρέλειψε να δηλώσει ότι ορισμένα από τα καθήκοντα που εκπληρούσε προηγουμένως ο ενάγων δεν ήταν πλέον τόσο σημαντικά και να υπογραμμίσει το γεγονός ότι, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ήταν αρμόδιος επί σειράν ετών για τις επαφές με τις αρχές ελέγχου του προϋπολογισμού και των οικονομικών, μεταξύ των οποίων το Ελεγκτικό Συνέδριο. Περαιτέρω και προπαντός, ο Γενικός Διευθυντής παρέλειψε να ενημερώσει τη συμβουλευτική επιτροπή ότι, από τον Ιανουάριο 1984, ο ενάγων είχε αναλάβει νέα καθήκοντα, μεταξύ των οποίων την εισαγωγή του συστήματος «συστάσεως ασφαλείας», που απέβλεπε στον έλεγχο και την εξασφάλιση της πληρωμής πολύ σημαντικών προστίμων που επιβállονταν σε επιχειρήσεις της σιδηροβιομηχανίας και η εκτέλεση των οποίων προϋπέθετε επαφές με πολλές επιχειρήσεις και Τράπεζες των κρατών μελών και την κατάλληλη λειτουργία του εν λόγω συστήματος.
- 33 Ο ενάγων καταλήγει έτσι ότι, λόγω του ότι στον ατομικό του φάκελο δεν περιλαμβανόταν η πιο πρόσφατη έκθεση βαθμολογίας του, η συμβουλευτική επιτροπή και κατόπιν η ΑΔΑ δεν μπόρεσαν να προβούν, κατά την επίδικη διαδικασία, σε πραγματική συγκριτική εξέταση των ουσιαστικών προσόντων των

υποψηφίων και ότι η δική του υποψηφιότητα αποτέλεσε αντικείμενο πεπλανημένης εκτιμήσεως, η οποία οδήγησε στην απόρριψή της και στον πλημμελή διορισμό άλλου υποψηφίου.

- 34 Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι η απουσία της εκθέσεως βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 οφειλόταν εν μέρει στον ίδιο τον ενάγοντα. Υπογραμμίζει ότι μόλις στις 26 Νοεμβρίου 1986 εναντιώθηκε ο ενάγων στην πρόταση ανανεώσεως της προηγούμενης βαθμολογίας του, η οποία έγινε στις 31 Ιουλίου 1986 από τον πρώτο βαθμολογητή, αντί να το πράξει εντός δέκα ημερών από της προτάσεως αυτής. Επιπλέον, ο ενάγων ζήτησε δευτεροβάθμια βαθμολογία, για την έκθεση που τελικά του απευθύνθηκε, μόλις στις 3 Μαρτίου 1987, οπότε ο Γενικός Διευθυντής, με την ιδιότητά του του δευτεροβάθμιου βαθμολογητή, του κοινοποίησε τη δευτεροβάθμια βαθμολογία του στις 7 Απριλίου 1987, κατά της οποίας δεν προσέφυγε ο ενάγων ενώπιον της επιτροπής ίσης εκπροσωπήσεως για τις βαθμολογίες. Από αυτό προκύπτει ότι ο ενάγων δεν μπορούσε να επικαλεστεί την πλημμέλεια που οφείλετο στο ότι δεν υπήρχε η έκθεση βαθμολογίας του στον φάκελό του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1981, 151/80, De Hoe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 3161, και της 9ης Φεβρουαρίου 1988, 1/87, Picciolo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 711, σκέψη 43).
- 35 Η Επιτροπή θεωρεί, δεύτερον, ότι, εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 δεν υπήρχε στον φάκελό του αντισταθμίστηκε από το γεγονός ότι η συμβουλευτική επιτροπή ακροάστηκε δύο φορές τον Γενικό Διευθυντή του ενάγοντος, ο οποίος εξέφρασε την άποψή του τόσο για τα προσόντα που έπρεπε να έχουν οι υποψήφιοι για να καταλάβουν την επίδικη θέση όσο και για τα ίδια προσόντα και την απόδοση του ενάγοντος. Εξάλλου, ο Γενικός Διευθυντής πληροφόρησε τη συμβουλευτική επιτροπή για την πρόθεσή του να προτείνει στον ενάγοντα την ανανέωση, για την περίοδο 1983-1985, της εκθέσεως βαθμολογίας του, όπως είχε συνταχθεί για την περίοδο 1981-1983, πράγμα που επιβεβαιώθηκε εκ των υστέρων από το γεγονός ότι η τελική έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985, όπως την αποδέχθηκε και την προσυπέγραψε, τροποποιήθηκε πολύ ελαφρά προς τα άνω σε σχέση με την έκθεση βαθμολογίας που κάλυπτε την περίοδο 1981-1983. Κατά συνέπεια, δεδομένης της εκ των υστέρων επιβεβαιώσεως αφενός μεν του περιεχομένου της εκθέσεως βαθμολογίας όπως καταρτίστηκε τελικά για την περίοδο 1983-1985, αφετέρου δε της προθέσεως των βαθμολογητών του ενάγοντος να ανανεώσουν την έκθεση που είχαν συντάξει προηγουμένως για την περίοδο 1981-1983, η εκτίμηση της συμβουλευτικής επιτροπής και της ΑΔΑ για την υποψηφιότητα του ενάγοντος έγινε εγκύρως βάσει, αφενός μεν, της εκθέσεως βαθμολογίας 1981-1983, αφετέρου δε, των προφορικών δηλώσεων του Γενικού Διευθυντή. Όσον αφορά τις εκτιμήσεις του Γενικού Διευθυντή για τα προσόντα του ενάγοντος ενόψει των

απαιτήσεων της προς πλήρωση θέσεως, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ανταποκρίνονταν, τουλάχιστον μερικώς, σε στοιχεία που προέκυπταν από τον ατομικό του φάκελο και δεν απαιτούσαν, επομένως, την ακρόαση του ίδιου του ενάγοντος, δεδομένου ότι επρόκειτο για απλές συμπληρωματικές πληροφορίες που η ΑΔΑ μπορεί πάντοτε να συλλέγει, ακόμη και όταν οι φάκελοι των υποψηφίων είναι πλήρεις. Η Επιτροπή συάγει, επομένως, ότι το γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας για την περίοδο 1983-1985 δεν υπήρχε στον ατομικό φάκελο του ενάγοντος δεν είχε καμιά επίπτωση στην επίδικη διαδικασία διορισμού (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 1980, 156/79 και 51/80, Gratreau, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 567, της 27ης Ιανουαρίου 1983, 263/81, List κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 103, σκέψη 27, της 6ης Φεβρουαρίου 1986, 173/82, 157/83 και 186/84, Castille κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 497, και της 10ης Ιουνίου 1987, 7/86, Vincent κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 2473).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 36 Δεν αμφισβητείται ότι η έκθεση του ενάγοντος για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1983 έως 30 Ιουνίου 1985 συντάχθηκε καθυστερημένα λόγω του ότι ο πρώτος βαθμολογητής, ο οποίος έπρεπε να κοινοποιήσει την έκθεση βαθμολογίας του στον ενάγοντα πριν από τις 30 Νοεμβρίου 1985, του την κοινοποίησε μόλις στις 31 Ιουλίου 1986. Η διοίκηση του εναγομένου οργάνου ενήργησε, επομένως, κατά τρόπο που απέκλειε κάθε δυνατότητα συντάξεως της εν λόγω εκθέσεως βαθμολογίας εμπροθέσμως και, εν πάση περιπτώσει, πριν από τον επίδικο διορισμό που έγινε στις 2 Ιουλίου 1986. Κατά συνέπεια, σ' αυτήν οφείλεται εξ ολοκλήρου η καθυστέρηση που, κατά τον ενάγοντα, του προξένησε την προβαλλόμενη ζημία.
- 37 Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Πρωτοδικείου, το γεγονός της μη συντάξεως της εκθέσεως βαθμολογίας ενός υπαλλήλου εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο ΚΥΚ συνιστά υπηρεσιακό πταίσμα, εφόσον ο υπάλληλος δεν συνέβαλε σημαντικά στην καθυστέρηση αυτή (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1992, T-68/91, Barbi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2127, σκέψη 45, και πιο πρόσφατα, της 17ης Μαρτίου 1993, T-13/92, Moat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-287, σκέψη 33). Πράγματι, το γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας απουσιάζει από τον ατομικό φάκελο ενός υπαλλήλου δεν επιτρέπει στα πρόσωπα που οφείλουν να γνωμοδοτήσουν ή να εκδώσουν αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του εν λόγω υπαλλήλου να λάβουν υπόψη το σημαντικό αυτό στοιχείο εκτιμήσεως, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 45, παράγραφος 1, του ΚΥΚ.

38

Εξάλλου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η απουσία της εκθέσεως βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 δεν μπόρεσε να καλυφθεί από το γεγονός ότι στον ατομικό φάκελο του ενάγοντος υπήρχε η έκθεση βαθμολογίας του για την περίοδο 1981-1983, ούτε από το γεγονός ότι ο Γενικός Διευθυντής εξέφρασε ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής την πρόθεσή του να προτείνει στον ενάγοντα την ανανέωση της εκθέσεως αυτής για την περίοδο 1983-1985. Αφενός μεν, ο Γενικός Διευθυντής τον οποίο ακροάστηκε η συμβουλευτική επιτροπή δεν ήταν ο πρώτος βαθμολογητής του ενάγοντος, κατά συνέπεια δε, η έκφραση προθέσεως ανανέωσης της υφισταμένης εκθέσεως βαθμολογίας δεν επέτρεπε τη διαπίστωση, με επαρκή βεβαιότητα, των προσόντων του ενάγοντος κατά τον χρόνο που έπρεπε να εξεταστεί από την ιεραρχική αρχή ο ατομικός του φάκελος. Αφετέρου δε, η σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας των υπαλλήλων υπόκειται σε συγκεκριμένες διαδικασίες, οι οποίες απαιτούν τουλάχιστον τη συμμετοχή τόσο δύο βαθμολογητών όσο και του ίδιου του βαθμολογούμενου υπαλλήλου και οι οποίες μπορούν, ως εκ τούτου, να έχουν ως αποτέλεσμα συνολική βαθμολογία του οικείου υπαλλήλου διαφορετική από εκείνη που προκύπτει από την εκτίμηση του πρώτου βαθμολογητή. Επομένως, ακόμη και στην περίπτωση που μια οριστικώς συνταχθείσα έκθεση βαθμολογίας έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με εκείνο της εκθέσεως βαθμολογίας που αφορά την προηγούμενη περίοδο, μόνον βάσει της τελικής εκθέσεως βαθμολογίας μπορεί να προβεί η ΑΔΑ εγκύτως, με επαρκή βεβαιότητα, στην εξέταση του φακέλου του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, για την έκδοση αποφάσεως που επηρεάζει την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του.

39

Τέλος, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985, όπως τελικώς συντάχθηκε, διαφέρει σε πολλά σημεία από την έκθεση βαθμολογίας που καλύπτει την περίοδο 1981-1983. Έτσι, στα σημεία 6, στοιχείο β', και 7, στοιχείο α', αναφέρεται ότι ο ενάγων ήταν αρμόδιος για την εφαρμογή του συστήματος «συστάσεως ασφαλείας», που θεσπίστηκε με απόφαση της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 1983, πράγμα που δεν συνέβαινε κατά την προηγούμενη έκθεση. Επίσης, στα σημεία 8 και 9 («γλώσσες» και «νέες γλωσσικές γνώσεις») της εκθέσεως του 1983-1985 αναφέρεται ότι ο ενάγων έχει, τουλάχιστον παθητική, γνώση της ισπανικής γλώσσας, πράγμα που δεν αναφέρεται στην προηγούμενη έκθεση βαθμολογίας του. Εξάλλου, στο σημείο 10, περίπτωση III, 4 («ανθρώπινες σχέσεις»), της εκθέσεως βαθμολογίας του 1983-1985, ο ενάγων βαθμολογείται με «πολύ καλά» αντί για «καλά» που αναφέρεται στην έκθεση βαθμολογίας του 1981-1983. Στο ίδιο αυτό σημείο 10, περίπτωση III, της εκθέσεως βαθμολογίας του 1983-1985 αναφέρεται ότι ο ενάγων συνέχισε «να λαμβάνει μέτρα και πρωτοβουλίες για να τελειοποιήσει την είσπραξη (...) προστίμων» και ότι «οργάνωσε και χρησιμοποίησε την ίδια μέθοδο για να βελτιώσει το σύστημα “συστάσεως ασφαλείας”», φράσεις που δεν περιλαμβάνονται στην έκθεση βαθμολογίας του 1981-1983. Τέλος, στην τελική έκθεση βαθμολογίας, για την

περίοδο 1983-1985, η περικοπή στο σημείο 6, στοιχείο β', της εκθέσεως βαθμολογίας του 1981-1983, κατά την οποία ο ενάγων ασχολείται με τις «επαφές (...) με το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις κοινοβουλευτικές επιτροπές», διαγράφηκε και, στο σημείο 7, προστέθηκε ότι τα καθήκοντα αυτά ανατέθηκαν από τις 19 Ιουλίου 1983 στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου, κατόπιν ανακατανομής των καθηκόντων εντός της ΓΔ XVIII. Από τα προηγούμενα προκύπτει, επομένως, ότι η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 διαφέρει σε πολλά σημεία από την έκθεση που συντάχθηκε για την περίοδο 1981-1983, κατά το μέτρο, ιδίως, που αναφέρονται νέα καθήκοντα, τα οποία εκπληρούσε ο ενάγων μετά τη σύνταξη της προηγούμενης εκθέσεως βαθμολογίας και που η έκθεση για την περίοδο 1983-1985 έχει την τάση, στο σύνολό της, να βελτιώνει τις εκτιμήσεις για τα προσόντα του ενάγοντος, ειδικότερα όσον αφορά τη στήλη «ανθρώπινες σχέσεις», η οποία ενέχει ειδική σημασία για την πλήρωση μιας θέσεως διευθυντή (προπαρατεθείσα απόφαση Moat κατά Επιτροπής, σκέψη 47). Κατά συνέπεια, αν υποθεθεί ότι ο Γενικός Διευθυντής, τον οποίο ακροάστηκε η συμβουλευτική επιτροπή, μπόρεσε εγκύρως να την παραπέμψει στην έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1981-1983, η έκθεση αυτή δεν αντικατόπτριζε ακριβώς τα ακριβή προσόντα του ενάγοντος κατά τον χρόνο που διεξήχθη η επίδικη διαδικασία και κατά τον χρόνο που ελήφθη η επίδικη απόφαση. Κατόπιν αυτού, το γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 δεν περιλαμβανόταν στον ατομικό του φάκελο δεν μπόρεσε να καλυφθεί από το ότι η έκθεση βαθμολογίας του του 1981-1983 ήταν στον φάκελό του και ότι ο Γενικός Διευθυντής εξέφρασε ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής την πρόθεσή του να ανανεώσει την έκθεση αυτή για την περίοδο 1983-1985.

- 40 Επομένως, εφόσον δεν συνέταξε εντός των προβλεπομένων προθεσμιών την έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985, ιδίως λόγω του ότι ο πρώτος βαθμολογητής δεν κοινοποίησε στον ενάγοντα την έκθεση βαθμολογίας του εμπροθέσμως και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τις 2 Ιουλίου 1986, ημερομηνία του επίδικου διορισμού, η Επιτροπή υπέπεσε σε υπηρεσιακό πταίσμα που μπορεί να επισύρει την ευθύνη της αν αποδειχθεί ότι η καθυστέρηση αυτή μπόρεσε να προκαλέσει ζημία στον ενάγοντα.

Επί της ζημίας και του αιτιώδους συνδέσμου

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 41 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι η απουσία από τον ατομικό του φάκελο της εκθέσεως βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985 είχε ως αποτέλεσμα η εξέταση και η εκτίμηση της υποψηφιότητάς του από τη συμβουλευτική επιτροπή

και την ΑΔΑ να γίνουν εν αγνοία των ευνοϊκών και εμπειριστατωμένων γνωμών που περιλαμβάνονται στην έκθεση βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985 και ότι το υπηρεσιακό αυτό πταίσμα της Επιτροπής, το οποίο οδήγησε στην απόρριψη της υποψηφιότητάς του και στον πλημμελή διορισμό του Engel, του προκάλεσε υλική ζημία και ηθική βλάβη. Ζητεί δε, προς αποκατάσταση της ζημίας αυτής, να υποχρεωθεί η Επιτροπή να του δημιουργήσει την οικονομική κατάσταση, περιλαμβανομένων των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων, στην οποία θα βρισκόταν αν είχε διοριστεί στην επίδικη θέση στις 2 Ιουλίου 1986 ή, άλλως, η εν λόγω ζημία να αποτιμηθεί δικαίως, σύμφωνα με τη νομολογία κατά την οποία η απουσία εκθέσεως βαθμολογίας από τον ατομικό φάκελο, σε περίπτωση λήψεως μέτρου που αφορά τη σταδιοδρομία του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, γεννά αυτή η ίδια δικαίωμα αποκαταστάσεως της προξενηθείσας ζημίας.

42 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει την ύπαρξη βεβαίας υλικής ζημίας. Καθόσον αφορά το αίτημα του ενάγοντος να περιέλθει στην οικονομική κατάσταση στην οποία θα βρισκόταν αν είχε διορισθεί στην επίδικη θέση, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, ακόμη κι αν ο ενάγων είχε δικαιωθεί ως προς το αίτημά του ακυρώσεως του επίδικου διορισμού, δεν θα είχε διορισθεί αυτομάτως στην επίδικη θέση διευθυντή. Επομένως, η προβαλλομένη υλική ζημία δεν είναι βεβαία και, αν χωρήσει η αποκατάσταση υπό τη μορφή που ζητεί ο ενάγων, αυτός θα έχει επιτύχει στην πράξη, από οικονομικής απόψεως, τον διορισμό του στην επίδικη θέση.

43 Ως προς την προβαλλομένη από τον ενάγοντα ηθική βλάβη, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν επικαλείται στοιχεία που να επιτρέπουν να εκτιμηθεί η σημασία της (προπαρατεθείσα απόφαση Moat κατά Επιτροπής, σκέψη 47). Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει ότι ο πλημμελής διορισμός άλλου υποψηφίου στην επίδικη θέση του προξένησε άλλη ηθική βλάβη εκτός εκείνης επί της οποίας το Πρωτοδικείο ήδη αποφάνθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως T-29/89, με την απόφασή του της 13ης Δεκεμβρίου 1990, η οποία απέρριψε την προσφυγή-αγωγή με την οποία ο ενάγων ζητούσε να αποζημιωθεί για την ηθική βλάβη που του προξένησε η καθυστερημένη σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985.

44 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν απέδειξε με επαρκή ακρίβεια τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της φερομένης ζημίας και του προβαλλομένου υπηρεσιακού πταίσματος, όπως υποχρεούτο να πράξει σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου. Υπογραμμίζοντας σχετικά, αφενός μεν, ότι ο ενάγων δεν είχε δικαίωμα να διοριστεί στην επίδικη θέση,

αφετέρου δε, ότι η ΑΔΑ διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως επί του θέματος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει ότι το προβαλλόμενο υπηρεσιακό πταίσμα, κατά το μέτρο που συνίσταται στο γεγονός ότι δεν τον ακροάστηκε η συμβουλευτική επιτροπή, είχε αποφασιστική σημασία για τη μη προαγωγή του (προπαρατεθείσα απόφαση Vincent κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 26, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1991, T-63/89, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-19, 30, σκέψη 33) και, συνεπώς, για το ότι οι αποδοχές του και η σύνταξή του δεν αντιστοιχούν με εκείνες ενός διευθυντή. Το ίδιο συμβαίνει καθόσον το προβαλλόμενο υπηρεσιακό πταίσμα συνίσταται στο γεγονός ότι η έκθεση βαθμολογίας του προσφεύγοντος για την περίοδο 1983-1985 δεν περιλαμβανόταν στον ατομικό του φάκελο κατά τη διεξαγωγή της επίδικης διαδικασίας. Κατά την Επιτροπή, ο ενάγων δεν απέδειξε ότι θα είχε μία επιπλέον πιθανότητα να διοριστεί στην επίδικη θέση αν ο ατομικός φάκελός του περιείχε την έκθεση βαθμολογίας της περιόδου 1983-1985, όπως συντάχθηκε τελικά (αποφάσεις του Δικαστηρίου Picciolo κατά Επιτροπής, που παρατέθηκε πιο πάνω, και της 14ης Φεβρουαρίου 1989, 346/87, Bossi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 303). Η Επιτροπή υπογραμμίζει σχετικά ότι η τελευταία αυτή έκθεση βαθμολογίας περιλαμβάνει ελάχιστονες μόνον τροποποιήσεις σε σχέση με το αρχικό σχέδιο που υποβλήθηκε στον ενάγοντα και ότι η συμβουλευτική επιτροπή διέθετε την έκθεση βαθμολογίας του του 1981-1983, η οποία περιείχε εκτίμηση για την απόδοση του ενάγοντος ανάλογη ως επί το πλείστον με την έκθεση που συντάχθηκε καθυστερημένα για το 1983-1985. Από αυτό προκύπτει ότι, ακόμη και αν η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 περιλαμβανόταν στον ατομικό του φάκελο, αυτό δεν θα μπορούσε να έχει οποιαδήποτε επίπτωση στις πιθανότητες προαγωγής στην επίδικη θέση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 45 Διαπιστώνεται, πρώτον, ότι από όλη την επιχειρηματολογία του ενάγοντος προκύπτει ότι, για να στηρίξει το αίτημά του περί αποζημιώσεως, επικαλείται την ύπαρξη ζημίας του η οποία συνίσταται στο ότι άλλαξαν οι πιθανότητες προαγωγής του λόγω του ότι απουσίαζε από τον ατομικό του φάκελο η έκθεση βαθμολογίας του για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1983 έως 30 Ιουνίου 1985.
- 46 Το Πρωτοδικείο εκτιμά, δεύτερον, ότι, εφόσον νοηθεί έτσι, η προβαλλομένη από τον ενάγοντα ζημία διακρίνεται ως προς την αιτία της από την ηθική βλάβη, της οποίας την ικανοποίηση ζήτησε στο πλαίσιο της υποθέσεως T-29/89 και επί της οποίας αποφάνθηκε το Πρωτοδικείο με την προπαρατεθείσα απόφασή του της 13ης Δεκεμβρίου 1990, όπου επρόκειτο μόνον για την καθυστέρηση με την οποία συντάχθηκε η έκθεση βαθμολογίας του για την περίοδο 1983-1985, όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο με την αναιρετική του

απόφαση (σκέψη 35). Από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1977, 61/76, Geist κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 415, και της 15ης Μαρτίου 1989, 140/87, Bevan κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 701) και του Πρωτοδικείου προκύπτει πράγματι ότι, ναι μεν «ο υπάλληλος ο οποίος έχει ατομικό φάκελο παράτυπο και ελλιπή υφίσταται για τον λόγο αυτό ηθική βλάβη, οφειλομένη στην κατάσταση αβεβαιότητας και ανησυχίας στην οποία βρίσκεται ως προς το επαγγελματικό μέλλον του» (αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 1990, T-73/89, Barbi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-619, σκέψη 41, της 24ης Ιανουαρίου 1991, που παρατέθηκε πιο πάνω, Latham κατά Επιτροπής, σκέψη 37, και της ίδιας ημέρας, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-35, σκέψη 49), είναι όμως εξίσου αληθές ότι «η καθυστέρηση κατά την κατάρτιση των εκθέσεων βαθμολογίας είναι καθαυτή ικανή να προξενήσει ζημία στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο, λόγω και μόνον του ότι η εξέλιξη της σταδιοδρομίας του μπορεί να επηρεαστεί από την απουσία τέτοιας εκθέσεως κατά τη στιγμή που πρέπει να ληφθούν οι σχετικές αποφάσεις» (προ-παρατεθείσες αποφάσεις Castille κατά Επιτροπής, σκέψη 36, T-63/89, Latham κατά Επιτροπής, σκέψη 36, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, σκέψη 48, και Moat κατά Επιτροπής, σκέψη 44).

47 Εν προκειμένω, όπως υπογραμμίστηκε πιο πάνω, δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 του κοινοποιήθηκε μόλις στις 31 Ιουλίου 1986, δηλαδή πέραν της προθεσμίας που προβλέπεται σχετικά και μετά τις ημερομηνίες κατά τις οποίες η συμβουλευτική επιτροπή και η ΑΔΑ προέβησαν στην εξέταση της υποψηφιότητάς του για την επιδιωχόμενη θέση και στην έκδοση της αποφάσεως της 2ας Ιουλίου 1986, περί διορισμού άλλου υποψηφίου στη θέση αυτή. Είναι, επομένως, βέβαιο ότι ούτε η συμβουλευτική επιτροπή ούτε η ΑΔΑ είχαν, κατά την εξέταση της υποψηφιότητάς του, γνώση της εκθέσεως βαθμολογίας του ενάγοντος που καλύπτει την περίοδο 1983-1985.

48 Επομένως, η εξέταση της υποψηφιότητας που υπέβαλε ο ενάγων μετά την ανακοίνωση κενής θέσεως COM/24/86, για τη θέση διευθυντή στη Διεύθυνση «Επενδύσεις και Δάνεια», στη ΓΔ XVIII, επηρεάστηκε από το γεγονός ότι η εν λόγω έκθεση βαθμολογίας έλλειπε από τον ατομικό του φάκελο και, κατά συνέπεια, η καθυστέρηση στη σύνταξη της εκθέσεως βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 μπόρεσε να του προξενήσει ζημία, αφού η εξέλιξη της σταδιοδρομίας του μπόρεσε να επηρεαστεί από το ότι έλλειπε η έκθεση αυτή τότε που ελήφθη απόφαση σχετική με αυτόν.

49 Το Πρωτοδικείο εκτιμά, επιπλέον, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η απουσία αυτής της εκθέσεως βαθμολογίας από τον ατομικό φάκελο του

ενάγοντος δεν είχε επίπτωση στις πιθανότητες προαγωγής του για τον λόγο ότι η έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για την περίοδο 1983-1985 δεν μπόρεσε να προσθέσει τίποτε στην προηγούμενη έκθεση βαθμολογίας του. Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο, οι παρατηρήσεις και οι εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση βαθμολογίας του 1983-1985 είναι, σε σχέση με εκείνες που περιλαμβάνονται στην έκθεση 1981-1983, ευνοϊκότερες για τον ενάγοντα, αναφέροντας ιδίως τα νέα καθήκοντα που άσκησε και τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη έκθεση βαθμολογίας. Οι διαφορές αυτές μεταξύ των εκθέσεων βαθμολογίας ενέχουν ιδιαίτερη σημασία και έπρεπε να περιλαμβάνονται μεταξύ των στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη κατά την εξέταση της υποψηφιότητας του ενάγοντος στο πλαίσιο της διαδικασίας που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο α', ή στο πλαίσιο της διαδικασίας που κινήθηκε δυνάμει της παραγράφου 2, του ίδιου άρθρου του ΚΥΚ.

50 Ενόψει του γεγονότος ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε, εξάλλου, ότι τα πρόσωπα που κλήθηκαν να λάβουν αυτές τις αποφάσεις μπόρεσαν να έχουν γνώση στοιχείων ισοδυνάμων με την έκθεση βαθμολογίας του ενάγοντος για το 1983-1985 και δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε καμιά ιδιαίτερη περίπτωση που να μπορεί να δικαιολογήσει την καθυστέρηση της συντάξεως της προπαρατεθείσας εκθέσεως, καθυστέρηση στην οποία, πρέπει να υπομνησθεί, ουδόλως συνέβαλε ο ενδιαφερόμενος και την οποία δεν μπορούσε να αποφύγει, ελλείψει διαθέσιμων μέσων, προβλεπομένων σχετικά από τον ΚΥΚ, διαπιστώνεται, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθούν οι άλλοι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα του ενάγοντος, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε υπηρεσιακό πταίσμα που προξένησε ζημία στον ενάγοντα την οποία πρέπει να αποκαταστήσει.

51 Κατά την αποτίμηση της ζημίας πρέπει να ληφθεί υπόψη, αφενός μεν, η ηλικία του ενάγοντος ο οποίος, κατά τον χρόνο διεξαγωγής της επίδικης διαδικασίας δεν μπορούσε πλέον να μετάσχει σε διαδικασίες προαγωγών παρά για λίγα ακόμη έτη, αφετέρου δε, η σπουδαιότητα της επιδίκου θέσεως. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο, αποτιμώντας τη ζημία που υπέστη ο ενάγων ex aequo et bono, θεωρεί ότι η επιδίκαση ποσού 150 000 BFR αποτελεί πρόσφορη αποζημίωση του ενάγοντος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 52 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, η Επιτροπή ηττήθηκε και ο ενάγων ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Υποχρεώνει την Επιτροπή να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 150 000 BFR ως αποζημίωση.
- 2) Καταδικάζει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, περιλαμβανομένων και των σχετικών με την αναιρετική δίκη εξόδων ενώπιον του Δικαστηρίου και των σχετικών με την πρώτη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Καλογερόπουλος

Schintgen

Lenaerts

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Δεκεμβρίου 1993.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. Καλογερόπουλος